

Tē Jī koàn
Kitok lâi ê sī
Tē jī chiuⁿ
Chhùlí Kàngtàn
chi 1

Ūi tiòh chitê buntê, tī kīnlâi ū chiáⁿchò itpoaⁿê gīlūn, iā siôngsiông seⁿchhut putan kah giâu-giê liāmthâu. Sóit tīchia lán ài ke siá chít chiuⁿ, lâi kántan lūnkhí lán ê Chúê chhùlí Kàngtàn ê sū.

Tùi chitê buntê, sítchāi m̄ sī kanta bīsinchiá teh giâu-giê hitê sūsít niāniā, liân tī Kitoktôê tiongkan, to iúgoân ū chē chē lâng teh chútiuⁿ kóng, che sī bô koanhē tī lán teh sìn lésu sī sīnsèng, soah iaukiú chit chàn tiòh pàng hē teh, khòanⁿchò bē tàng koattēng ê buntê, iā soah chútiuⁿ kóng, lán tiòh tùi lán ê Sīnkeng lâi santú chit kù, "i tùi Sèng Sīn ê koānléng tâuthai, tùi chāiseklí Máláh chhutsì" ê òe khí-lái, òngbāng thang kiámchió lâng ê giâu-giê.

Lán hoānsè thang sīniōng in, lâi khòanⁿ In ê ìsù sī sēngsít, iáukoh lán ài chí-sī in chai, chit chióng bô bûnbēng ê thāitō, sī putchíú súnhāi, koh ū chhògō tī leh. Lán bô líú thang kóng, che sī sìchiàⁿê susiúⁿ. Kísít chit chióng susiúⁿ, kàu bóe tiāⁿ tiòh sīéngghióng tī lán teh sìn lésu sī sīnsèng. Kàuhōe hiahnih chùtiōng lâi kichài chitê sūsít tī In ê Sīnkeng, to m̄ sī bô intoaⁿ tī leh. Inūi kòekhì ê léksú, ū chí-sī lán chai chít hāng ê kàsī, kóng, hoānnā lâng sitlòh Chúê chhùlí Kàngtàn ê sīngióng, tòh sī sitlòh hòasin ê kaulíe tiongsim chiòh.

Lūn chitê tōa ê buntê, lán beh lâi kánliók kóng, sī chin ūilân ê sū. Putkò chhiáⁿ iôngín góa lâi chhìkhòanⁿ, thâu chít hāng lâi kóngkhí hitê léksútek ê chēng-hēng, piábēng chitê

第二卷
基督來 ê 時
第二章
處女降誕
之一

為 tiòh chitê 問題, tī 近來有成做一般 ê 議論, 也常常生出不安 kah 僥疑 ê 念頭。所以 tīchia 咱 ài 加寫一章, 來簡單論起咱 ê 主 ê 處女降誕 ê 事。

Tùi chitê 問題, 實在 m̄ 是 kanta 未信者 teh 僥疑 hitê 事實 niāniā, 連 tī 基督徒 ê 中間, to 猶原有 chē chē 人 teh 主張講, 這是無關係 tī 咱 teh 信耶穌是神聖, soah 要求 chit 層 tiòh 放 hē teh, 看做 bē tàng 決定 ê 問題, 也 soah 主張講, 咱 tiòh tùi 咱 ê 信經來刪除 chit 句, 「伊 tùi 聖神 ê 權能投胎, tùi 在室女馬利亞出世」 ê 話起來, òng 望 thang 減少人 ê 僥疑。

咱 hoānsè thang 信用 in, 來看 In ê 意思是誠實, iáukoh 咱 ài 指示 in 知, chit 種無文明 ê 態度, 是不止有損害, koh 有錯誤 tī leh。咱無理由 thang 講, 這是四正 ê 思想。其實 chit 種思想, 到尾 tiāⁿ tiòh 是 ē 影響 tī 咱 teh 信耶穌是神聖。教會 hiahnih 注重來記載 chitê 事實 tī In ê 信經, to m̄ 是無因端 tī leh。因為過去 ê 歷史, 有指示咱知一項 ê 教示, 講, 凡若人失落主 ê 處女降誕 ê 信仰, tòh 是失落化身 ê 教理 ê 中心石。

論 chitê 大 ê 問題, 咱 beh 來簡略講, 是真為難 ê 事。不過請容允我來試看, 頭一項來講起 hitê 歷史 tek ê 情形, 表明 chitê 教理, 啥事 chiah ē 來

kàulí, siáⁿsū chiah ē lâi hē tī Sìnkeng ē lāitiong; tē jī hāng, lâi gīlūn tī kin'ájt, lāng ũánchóaⁿ teh hoántùi, teh giáu^g chittiam; tē saⁿ hāng, lán ài lâi chútiūⁿ siáⁿsū bô pòsiú chit tiâu ē tōlí, tī lán ē sìn^gióng ē lâibīn, sī bē ēngtit ē intoaⁿ.

Taⁿ lán thâu chít hāng, lâi lūn hitê léksútek ē chēnghēng. Tng lán ē Chú chāisèē tiongan, chēng hákseng sī koattoàn m̄ bat siūⁿ tiòh chitê buntê. In nāsī iáubōe liáukái Kitok sī sīn, chūjiān chit chióng sū, in khòⁿliáu sī put háplí, chin kíkoài, bē tàng sìn tit ē sū. Chiàu sēngchheh só kóng, Máláh ũ "kā itchhèē sū kì tī sim nìh." lán chai Máláh sī kēngkhiān, sī tiāmchutchut ē hūjīnlāng, sói hō lán thang sìn, hoānsè tūkhì tùi kék sió pōhūn ē chichhin ē lāng ígōa, Máláh lóng bô lōchhut chitê tāichì. I beh thài ē leh? Chhì siūⁿ lāng lóng iáu tehkhòⁿ lésu sī chitê lāng niāniāē sī, chhinchhiūⁿ chit chióng ē buntê, i lâi khàm bát teh, lóng bô kóngkhi, che kám m̄ sī chin súi, chūjiān ē thaitō? Máláh kám ē bē kítit i só huniok ē, chin chheⁿkiāⁿ ē kankhōē chēng kēng? Siatsú nā m̄ sī Máláh iūgoān sīkeng ũ liáukái Kitok sī sīn, íkíp i ē chhùl Kàngtàn ē tōa ē ígī, i kám beh kā chit chióng, chiàu lāng khòⁿ tiāⁿ tiòh sībòisù, m̄ bat ē kenggiām, lâi tùi hitkhoán káu giáu^g sèkài lōchhut?

Lán chai chēng hákseng tī khíthau teh kah lésu kaupōe, lóng sī khòⁿ i chò chitê lāng niāniā. Sítchāi che bēngbēng mā sī Siōngtè ē ìsù, lésu iūgoān sī ài lāng áne khoánthāi i. I ũ chúnchò chitê lāng, lâi tit tiòh In ē thiàⁿthàng, khimgióng kah chunkēng ē sim. Putkò In ē sim sīu chiāmchiām chìnjíp khah chhim, chòeāu sò seⁿkhí kí kah kiaⁿhiāⁿ ē liāmthau, simlāi sò putchí bêloān, m̄ chai i sī siáⁿ lāng. Chēng hákseng sò lóng m̄ chai iáⁿ tiòh áchóaⁿ lâi susiūⁿ i. lésu

下 tī 信經 ē 內中；第二項，來議論 tī 今 á 日，人有 án 怎 teh 反對，teh 僥疑 chit 點；第三項，咱 ài 來主張啥事 無保守 chit 條 ē 道理，tī 咱 ē 信仰 ē 內面，是 bē 用得 ē 因端。

Taⁿ 咱頭一項，來論 hitê 歷史 tek ē 情形。當咱 ē 主在世 ē 中間，眾學生 是決斷 m̄ bat 想 tiòh chitê 問題。In 若 是 iáu 未了解基督是神，自然 chit 種 事，in 看了是不合理，真奇怪，bē tàng 信得 ē 事。照聖冊所講，馬利亞 有「kā 一切 ē 事記 tī 心裡。」咱知馬 利亞是敬虔，是恬 chutchut ē 婦人 人，所以 hō咱 thang 信，hoānsè 除 去 tùi 極小部分 ē 至親 ē 人以外，馬利 亞 lóng 無露出 chitê tāichì。伊 beh thài ēleh? 試想人 lóng iáu teh 看耶穌是 一個人 niāniā ē 時，親像 chit 種 ē 問 題，伊來蓋密 teh, lóng 無講起，這 kám m̄ 是真 súi，自然 ē 態度?馬利亞 kám ē bē 記得伊所婚約 ē，真生驚 ē 艱苦 ē 情景?設使若 m̄ 是馬利亞猶原是 已經有了解基督是神，以及伊 ē 處女 降誕 ē 大 ē 意義，伊 kám beh kā chit 種，照人看 tiāⁿ tiòh 是無意思，m̄ bat ē 經驗，來對 hit 款 káu 僥疑 ē 世界露 出?

咱知眾學生 tī 起頭 teh kah 耶穌交 陪，lóng 是看伊做一個人 niāniā。實 在這明明 mā 是上帝 ē 意思，耶穌猶原 是 ài 人 áne 款待伊。伊有準做一個 人，來得 tiòh In ē 疼痛，欽仰 kah 尊 敬 ē 心。不過 In ē 心是有漸漸進入 khah 深，最後續生起奇異 kah 驚惶 ē 念頭，心內續不止迷亂，m̄ 知伊是啥 人。眾學生續 lóng m̄ 知影 tiòh án 怎來 思想伊。耶穌 mā 是無幫助 In ē 氣 力，m̄ nā 是 áne，甚至續隱密，無 ài

māsī bô pangchō In ê khùilát, m̄ nā sīanne, sīmchì sòa únbát, bôai láng chai i sī sîn. Liân in ū kámchhiok tiòh i ê sînsèng ê chitsut'áê kng ê sī, i iā m̄ chún in lâi kóngkhí. Liân tī piàn iôngmāu ê kenggiām āu, i mā iáu teh hoanhù in tiòh chēngchēng thēnghāu kàu tī "Jīnchú tùi sīlàng tiong koh khí lâi" ê jīt, chiah thang kóngkhí i sī sîn. Putkò hitê sīkeng pekkīn tī i ê līmchiong, i chiah ū piáubēng púnsin kóng, "Lín tiòh sìn Siōngtè, iáh tiòh sìn góa." "góa kah góa ê pē sī chhitê." "Sèng Sîn tòh sī góa tùi pē số chhe ê, beh līmkaù lín." "Ū chhit jīt, góa beh lâi símphòan oáhlàng, sílàng."

Chóng sī kàu tī lésu ê kohóah, kengkòe hitèobiāu ê sìcháp jīt, seng thiⁿ, koh Sèng Sîn līmkaù liáuāu, chēng hákseng chiah chiap tiòh chin huisiông tōa ê khésī, lâi chápun liáuakái tī kīē saⁿ nī kú tiàm Paléksuteng Hitê kah in chòhóe sengoáh ê, sī siáⁿ láng, tòh sī bēngpék tútú sī chiàu ē bīn in số kóng ê. "tōu chiāⁿ chò jiókthé khiākhí tī lán tiongkan, ū intián kah chinlí móamóa, koh góa bat khòaⁿkìⁿ i êēngkng, chhinchhiūⁿ tókseⁿ kiáⁿ tùi pē số tit êēngkng."

Lūn láng teh sìn lésu sī sîn, che sī choānjiān bô koanhē tī i ê chhùlì Kàngtàn ê sūsít. Inūi tī chēng hákseng ê tiongkan, tōapōhūn sī lóng m̄ chai iáⁿ chitê sūsít, iā suiijān in lóng bô thiaⁿkìⁿ pí in số kenggiām ê, koh khah cháē siáⁿmih sū, In ê sīngióng mā sī bōe iōchoah, iūgoān mā sīē hiáutit kòpék kóng, "goán chai, Siōngtè ê kiáⁿ ū līmkaù sèkan." Chitê sūsít sī tī láucháē tiongkan ū giāmgiām khàm bát, putkò kàu tī itpoaⁿ ê khongkhìkeng chúnpī piān thang sēngsiū, hit sī chitê sūsít chiah lōhiān, sối chhì siūⁿ, hit sī In ê sīngióng kám m̄ sī chīnchāi kiankō koh oānchoān? inūi lūn chhù

人知伊是神。連 in 有感觸 tiòh 伊 ê 神聖 ê 一屑 á ê 光 ê 時，伊也 m̄ 准 in 來講起。連 tī 變容貌 ê 經驗後，伊 mā iáu teh 吩咐 in tiòh 靜靜 thēng 候到 tī 「人子 tùi 死人中 koh 起來」 ê 日， chiah thang 講起伊是神。不過 hitê 時已經逼近 tī 伊 ê 臨終，伊 chiah 有表明本身講，「Lín tiòh 信上帝，亦 tiòh 信我。」 「我 kah 我 ê 父是一个。」 「聖神 tòh 是我 tùi 父所差 ê， beh 臨到 lín。」 「有一日，我 beh 來審判活人、死人。」

總是到 tī 耶穌 ê koh 活，經過 hitê 奧妙 ê 四十日，升天，koh 聖神臨到了後，眾學生才接 tiòh 真非常大 ê 啟示，來十分了解 tī 奇異 ê 三年久 tiàm 巴勒斯坦 Hitê kah in 做伙生活 ê，是啥人，tòh 是明白 tútú 是照下面 in 所講 ê。「道有成做肉體 khiā 起 tī 咱中間，有恩典 kah 真理滿滿，koh 我 bat 看見伊 ê 榮光，親像獨生 kiáⁿ tùi 父所得 ê 榮光。」

論人 teh 信耶穌是神，這是全然無關係 tī 伊 ê 處女降誕 ê 事實。因為 tī 眾學生 ê 中間，大部分是 lóng m̄ 知影 chitê 事實，也雖然 in lóng 無聽見比 in 所經驗 ê，koh khah 早 ê 啥物事，In ê 信仰 mā 是 bōe 搖 choah，猶原 mā 是 ē 曉得告白講：「阮知，上帝 ê kiáⁿ 有臨到世間。」 Chitê 事實是 tī 老早 ê 中間有嚴嚴蓋密，不過到 tī 一般 ê 空氣已經準備便 thang 承受，hit 時 chitê 事實才露 hiān，所以試想，hit 時 In ê 信仰 kám m̄ 是盡在堅固 koh 完全？因為論處女降誕 ê 事，tī 以前 in 看了是無啥物意思 tī leh，總是 chit 時

lí Kàngtàn ê sū, tī íchêng in khòaⁿliáu sībô
siáⁿmíh ìsù tī leh, Chóng sī chit sī hitêisù sī
putchí bêng. Chitê sūsít ū tùi i ê sînsèng
êòbiāu, lâi tûkhì chē chē hūnloān ê buntê.
Chitê sūsít sīū hūháp tī i ê hòasin ê sūsít,
chhinchhiūⁿ sósî ê hūháp tī sóê khoánsit
kāngkhoán iūⁿ.

hitê 意思是不止明。Chitê 事實有 tùi
伊 ê 神聖 ê 奧妙，來除去 chē chē 混
亂 ê 問題。Chitê 事實是有符合 tī 伊 ê
化身 ê 事實，親像鎖匙 ê 符合 tī 鎖 ê
款式全款樣。